

UNIVERSITATEA CONSTANTIN BRÂNCOVEANU DIN PITEȘTI

MODULUL JEAN MONNET

POLITICA REGIONALĂ EUROPEANĂ ÎN ACȚIUNE

ERP2020

PROIECT NR.: 566382-EPP-1-2015-1-RO-EPPJMO-MODULE

DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI POLITICI REGIONALE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Cristina ȘERBĂNICĂ și Ovidiu PUIU (coordonatori)
Editura Independența Economică, 2016

WITH THE SUPPORT OF THE ERASMUS+ PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Cristina ȘERBĂNICĂ
(coordonatori)

Ovidiu PUIU

Alina VOICULEȚ, Iulia MIHAI, Cristina GĂNESCU

DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI POLITICI REGIONALE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

SUPPORT DE CURS

Editura Independența Economică, 2016

DISCLAIMER: "The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein".

Autori:
Cristina ȘERBĂNICĂ, Ovidiu PUIU (coordonatori)
Alina VOICULEȚ, Iulia MIHAI, Cristina GĂNESCU

Corectură:
Ramona EANA

ISBN: 978-606-502-118-1

© Editura „Independența Economică”
Pitești, Calea Bascovului nr. 2A
Tel./Fax: 0248/21.64.27

*Niciun fragment nu poate fi reprodus
fără permisiunea scrisă a Editurii.*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dezvoltare economică și politici regionale în Uniunea Europeană :
suport de curs / Cristina Șerbănică (coord.), Ovidiu Puiu (coord.), Alina
Voiculeț, ... - Pitești : Independența Economică, 2016
Conține bibliografie
ISBN 978-606-502-118-1

I. Șerbănică, Cristina (coord.)
II. Puiu, Ovidiu (coord.)
III. Voiculeț, Alina

338(4)

CUPRINS

PREAMBUL.....	9
---------------	---

PARTEA I: Introducere

Capitolul 1	
ROLUL REGIUNILOR ÎN NOUA ECONOMIE GLOBALĂ.....	15
1.1. Regiune, regionalism, regionalizare în noua economie globală	16
1.2. Ce sunt regiunile?.....	20
1.3. Bazele teoretice ale economiei regionale.....	24
Întrebări recapitulative și aplicații.....	29
Capitolul 2	
SCOPUL ȘI INSTRUMENTELE POLITICILOR REGIONALE	31
2.1. Ce este o problemă regională?	32
2.2. Obiective și actori instituționali în politicile regionale.....	36
2.3. Instrumentele politicilor regionale	40
Întrebări recapitulative și aplicații.....	45

PARTEA a II-a: Economia regională în spațiul Uniunii Europene

Capitolul 3	
CREȘTEREA ȘI DEZVOLTAREA ECONOMICĂ REGIONALĂ ÎN SPAȚIUL UE.....	51
3.1. Convergență vs. divergență în teoriile creșterii și dezvoltării.....	52
3.2. Teorii și modele de creștere și dezvoltare economică regională.....	53
3.3. Convergență vs. divergență în Uniunea Europeană	61
Întrebări recapitulative și aplicații.....	65
Capitolul 4	
ECONOMIILE DE AGLOMERARE ȘI AVANTAJELE COMPETITIVE REGIONALE	66
4.1. Determinanții competitivității regionale.....	67
4.2. Sursele avantajelor competitive	72
4.3. Măsurarea competitivității regionale în spațiul UE.....	76
Întrebări recapitulative și aplicații.....	81

Capitolul 5	
MODELE TERITORIALE DE INOVARE ȘI SPECIALIZARE INTELIGENTĂ.....	83
5.1. Rolul inovării în dezvoltarea economică.....	84
5.2. Modele teritoriale de inovare.....	87
5.3. Măsurarea și programarea inovării regionale în spațiul UE.....	92
Întrebări recapitulative și aplicații	100

Capitolul 6	
EUROPA 2020, STRATEGIA DE CREȘTERE ȘI DEZVOLTARE A UNIUNII EUROPENE. ASPECTE TERITORIALE	102
6.1. Bazele legislative ale modelului european de economie	103
6.2. Obiectivele Strategiei Europa 2020 și noua guvernanță economică.....	105
6.3. EUROPA 2020 - dimensiunea teritorială.....	108
Întrebări recapitulative și aplicații	119

PARTEA a III-a: Politica regională a Uniunii Europene

Capitolul 7	
ORIGINILE ȘI EVOLUȚIA POLITICII REGIONALE A UNIUNII EUROPENE.....	123
7.1. Scurt istoric al politicii regionale europene.....	124
7.2. Baza legală și instituțională a politicii regionale europene.....	128
7.3. Evoluții și rezultate ale politicii regionale europene.....	133
Întrebări recapitulative și aplicații	136

Capitolul 8	
CADRUL FINANCIAR MULTIANUAL ȘI POLITICA REGIONALĂ EUROPEANĂ 2014-2020	140
8.1. Cadrul financiar multianual 2014-2020	141
8.2. Politica regională europeană în perioada 2014-2020	148
8.3. Modul de funcționare și principiile politicii regionale europene în perioada 2014-2020.....	153
Întrebări recapitulative și aplicații	155

PARTEA a IV-a: Politica regională a României

Capitolul 9

CADRUL STRATEGIC ȘI INSTITUȚIONAL AL POLITICII REGIONALE ÎN ROMÂNIA	159
9.1. Scurt istoric al politicii regionale în România.....	160
9.2. Obiective, principii și cadrul instituțional al politicii regionale în România	165
9.3. Rezultatele și impactul politicii regionale europene în România.....	168
Întrebări recapitulative și aplicații.....	173

Capitolul 10

FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII 2014 -2020 ÎN ROMÂNIA	177
10.1. Acordul de Parteneriat, cadru strategic de implementare a politicii regionale în perioada 2014-2020	178
10.2. Programele operaționale aferente perioadei 2014-2020	184
10.3. Principiile și cadrul de implementare a fondurilor structurale și de investiții în România.....	192
Întrebări recapitulative și aplicații.....	196

PARTEA a V-a: Dezvoltarea regională în practică

Capitolul 11

STRATEGII, PLANURI ȘI PARTENERIATE DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ȘI LOCALĂ.....	201
11.1. Strategii și planuri de dezvoltare regională.....	202
11.2. Strategii teritoriale de dezvoltare și parteneriatele locale	208
Întrebări recapitulative și aplicații.....	216

Capitolul 12

MANAGEMENTUL PROIECTELOR CU FINANȚARE EUROPEANĂ	218
12.1. Condiții generale și specifice ale proiectelor europene	219
12.2. Factori de succes și erori în accesarea fondurilor europene.....	225
Întrebări recapitulative și aplicații.....	231

BIBLIOGRAFIE.....	237
-------------------	-----

Motto:

”The EU is confronted with very large disparities in wealth. These lead to social and political problems. To cope with such problems the EU has elaborated a cohesion policy. This policy absorbs the lions’ share of the EU budget. It is implemented through thousand of development projects. It influences in a multitude of ways the daily work of hundreds of thousands involved in its delivery and subjected to its effects. And it arouses both admiration and contempt.”

Molle W. (2007), *European Cohesion Policy* (Regions and cities), Routledge: London and New York, p. 3

PREAMBUL

Cursul „Dezvoltare economică și politici regionale în Uniunea Europeană” este parte a Modulului Jean Monnet ”European Regional Policy in Action” (ERP2020) implementat la Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus +.

Ce este Modulul Jean Monnet?

Acțiunile Jean Monnet sunt proiecte cofinanțate de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+, care vizează promovarea excelenței în predare și cercetare în domeniul studiilor privind Uniunea Europeană la nivel mondial. În mod specific, un **Modul Jean Monnet** este un program de predare de scurtă durată în domeniul studiilor privind Uniunea Europeană, care se desfășoară într-o instituție de învățământ superior.

■ Ce își propune Modulul Jean Monnet ERP2020?

Scopul principal al Modulului Jean Monnet ”European Regional Policy in Action” (ERP2020) este acela de a promova studiile economice regionale în spațiul Uniunii Europene ca domeniu de formare, cercetare și reflecție la Universitatea „Constantin Brâncoveanu”.

■ Perioada de implementare: 1 septembrie 2015 – 31 august 2018

■ **Beneficiari:** 300 de studenți ai Universității „Constantin Brâncoveanu”, cadre didactice și profesioniști în domeniu, comunitatea locală, publicul general.

■ Valoarea adăugată

O parte importantă a valorii adăugate a acestui proiect este dată de angajamentul echipei de a promova **VOCALIZAREA** și **LOCALIZAREA** în studiul dezvoltării regionale în UE, generând, pe de-o parte, o legătură mai pronunțată între teorie și practică și, pe de altă parte, o ancorare mai profundă în realitățile locale.

Website proiect: <http://univcb.ro/p-145-modul.jean.monnet.html>

Suportul de curs susține obiectivele de învățare ale disciplinei „**Dezvoltare regională în UE**”, care a fost introdusă în planurile de învățământ ale programelor de studii de nivel licență începând cu anul universitar 2015 – 2016. După parcurgerea cursului, studenții vor putea să înțeleagă mai bine rolul regiunilor în procesul de integrare europeană și să

ofere răspunsuri la următoarele întrebări: *Cum cresc și cum se dezvoltă regiunile?, De ce unele regiuni prosperă și altele rămân în urmă?, Care sunt originile și obiectivele politicii regionale europene și cum se implementează acestea în România?, Care sunt oportunitățile de finanțare în perioada 2014 – 2020?, Care sunt bunele practici în acest domeniu?*

Lucrarea de față este structurată în cinci părți, respectiv 12 capitole, fiecare dintre acestea combinând abordările teoretice cu date empirice care prezintă varii aspecte ale dezvoltării regionale în statele membre ale UE.

Partea introductivă plasează conceptul de *regiune* în context global, european și național, explicând totodată cauzele și efectele asociate regionalismului, regionalizării și descentralizării. În același timp, Capitolele 1 și 2 introduc bazele teoretice ale economiei și politicii regionale și evidențiază modul în care disparitățile economice și sociale au apărut și au evoluat în spațiul european.

În cea de-a **doua parte** a lucrării – „**Economia regională în spațiul UE**” – argumentele autorilor gravitează în jurul conceptelor de *creștere și dezvoltare economică, competitivitate, specializare, aglomerare și inovare regională*, urmărind, pe de-o parte, familiarizarea studenților cu aparatul teoretico-metodologic al științei regionale și, pe de altă parte, înțelegerea de către aceștia a factorilor care stau la baza unor performanțe competitive ridicate la nivel de firmă, regiune și națiune. Capitolul 6 prezintă rolul regiunilor în atingerea țintelor *Europa 2020* și resorturile pe care acestea le au la dispoziție – inclusiv prin politica europeană de coeziune – pentru a susține creșterea inteligentă, inclusivă și durabilă.

Partea a III-a a lucrării plasează „**Politica regională a UE**” în perspectivă istorică și prezintă baza legală și instituțională, rezultatele și impactul acesteia asupra dezvoltării economice și sociale. Capitolul 8 scoate în evidență ponderea semnificativă a acestei politici în cadrul financiar multianual 2014 – 2020 și prezintă în detaliu logica intervenției prin intermediul fondurilor structurale și de investiții.

„**Politica regională a României**” și modul de implementare a politicii europene de coeziune în țara noastră sunt descrise în **Partea a IV-a** a lucrării, accentul fiind pus deopotrivă pe relevarea rezultatelor exercițiului financiar 2007 – 2013 și pe angajamentele pentru perioada 2014 – 2020, așa cum sunt ele descrise în *Acordul de Parteneriat*.

Partea a V-a a lucrării prezintă oportunitățile de dezvoltare regională și teritorială oferite de actualul cadru financiar pentru acțiunile cuprinse în strategiile/ planurile de dezvoltare regională, urbană sau plasată sub responsabilitatea comunității. Scopul Capitolului 12 este acela de a evidenția posibilitățile de dezvoltare antreprenorială prin intermediul unor

proiecte europene, studenții fiind încurajați să se inspire din bunele practici existente și să-și valorifice potențialul creativ.

Data fiind intenția explicită a autorilor de a îmbina abordările teoretice cu cele desprinse din practica de specialitate, considerăm că lucrarea de față poate fi utilă nu doar studenților și masteranzilor, ci și autorităților publice, mediului de afaceri și tuturor reprezentanților comunității interesați să-și aducă, direct sau indirect, contribuția la dezvoltarea regională și locală.

***

Prof. univ. dr. Ovidiu Puiu, Rectorul Universității „Constantin Brâncoveanu”, coordonator științific al Modulului Jean Monnet ERP 2020: *„Începând cu anul universitar 2015 – 2016, Universitatea „Constantin Brâncoveanu” implementează Modulul Jean Monnet ERP 2020 și aduce tema dezvoltării regionale europene mai aproape de potențialii ei beneficiari din regiunile în care ne desfășurăm activitatea. În aceste condiții, venim în fața studenților cu un curs aliniat nevoilor societății, care valorizează bunele practici și încurajează implicarea și antreprenoriatul”.*

Conf. univ. dr. Cristina Șerbănică, coordonator al Modulului Jean Monnet ERP2020: *„Lucrarea de față este construită în jurul conceptelor de creștere și coeziune economică, socială și teritorială, competitivitate, inovare ș.a. Ne propunem să încurajăm reflecția asupra amenințărilor și oportunităților de dezvoltare în regiunile noastre și să contribuim la activarea spiritului participativ, așa cum numai școala o poate face”.*

Martie 2016, Pitești
Autorii

BIBLIOGRAFIE

*** Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan” – „Alexandru Rosetti” (2009), *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* (DEX), ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic

***Acord de Parteneriat România 2014RO16M8PA001.1.2, August 2014. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/acord-parteneriat>

****Actul Unic European* (1986). Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=URISERV:xy0027&from=RO>

****Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020: Spre o Europă inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, compusă din regiuni diverse*. Convenită în cadrul reuniunii ministeriale informale a miniștrilor responsabili cu amenajarea teritoriului și cu dezvoltarea teritorială, pe 19 mai 2011, la Gödöllő, Ungaria. Disponibil la: www.vati.hu/territorialagenda/TA2020_RO.doc

***Agenția Națională de Programe Comunitare în Domeniul Educației, *Programul Erasmus Plus*. Disponibil la: <http://www.erasmusplus.ro/>

***Agenția pentru Implementarea Programelor pentru IMM-uri, *Programe*. Disponibil la: <http://www.aippimm.ro/categorie/programe/>

Annoni P. și Dijkstra L. (2013), *EU Regional Competitiveness Index – RCI 2013*, European Commission, Joint Research Centre. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/6th_report/rci_2013_report_final.pdf

Antonescu D. (2011), Noile perspective teoretice ale dezvoltării economice regionale, *Studii Economice*, WP no. 111207, Institutul Național de Cercetări Economice. Disponibil la: <http://www.studii-economice.ro/2011/seince111207.pdf>

Armstrong H. și Taylor J. (2000), *Regional Economics and Policy* - Third Edition, Blackwell Publishers, UK

Balassa B. (1961), *The Theory of Economic Integration*, Allen & Unwin, London
Baldwin, R. și Wyplosz C. (2012), *The economics of European integration* (5th edition), McGraw-Hill Education, Berkshire, UK

***Banca Națională a României (2015), *Investițiile directe în România – Raport anual 2015*. Disponibil la: <http://www.bnr.ro/PublicationDocuments.aspx?icid=9403>

Barro, R. (1990), Government spending in a simple model of endogenous growth. *Journal of Political Economy*, Vol. 98(5), pp.103-125

Bârgăoanu A. (2004), *Finanțare europeană*, Ed. Comunicare.ro, București

Boyce D. (2004), A short history of the field of regional science, *Papers in Regional Science*, Vol. 83, pp. 31–57

***Cadrul Strategic Național de Referință 2007 – 2013. Disponibil la: http://ec.europa.eu/romania/documents/press_releases/10_07_sinteza_csnr.pdf

Camagni R. (2002), On the concept of territorial competitiveness: sound or misleading? *Urban Studies*, Vol. 39(13), pp. 2396-2411

Capello R. (2011), Location, Regional Growth and Local Development Theories, *Aestimum*, Vol. 58, pp.1-25

***Centrul de Resurse pentru participare publică (2010), *Raport 100 de sesizări. De veghe în lanul fondurilor structurale*, elaborat în cadrul proiectului „112 pentru Fonduri

Structurale” de către Coaliția ONG-uri pentru Fonduri Structurale, martie 2010. Disponibil la: <http://www.ce-re.ro/upload/100sesizari.pdf>

***Centrul Român de Politici Europene (2013), *România are nevoie de zone urbane funcționale*, iulie 2013. Disponibil la: <http://www.crpe.ro/wp-content/uploads/2013/09/raport-crpe-dezvoltare-urbana.pdf>

Charron N., Lapuente V. și Dijkstra L. (2012), *Regional Governance Matters: A Study on Regional Variation in Quality of Government within the EU*, European Commission, WP 01/2012. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/work/2012_02_governance.pdf

Ciucur D., Duțu M., Scurtu M., Niculcea S., Voiculeț A., Ioneci M. și Bălănescu M. (2008), *Macroeconomie*, Ed. Independența Economică, Pitești

Clark D. (2010), *Regional and Local Economics - Lecture notes*, Centre for Local and Regional Economic Analysis, University of Portsmouth, UK. Disponibil la: https://www.economicnetwork.ac.uk/regional/resources#Lecture_Notes

***Comisia Europeană, *Agricultură și Dezvoltare Rurală: Dezvoltare Rurală 2014 – 2020*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_ro.htm

***Comisia Europeană, *Europe 2020*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/index_ro.htm

***Comisia Europeană, *Pescuit: Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM)*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_ro.htm

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Bugetul disponibil 2014 - 2020*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding/available-budget/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Direcția Generală Politică Regională și Urbană (DG REGIO)*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_ro.htm

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Eligibilitate Fondurile Structurale 2014 – 2020*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/how/is-my-region-covered/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding/erdf/

***Comisia Europeană, *Politica regională: Fondul Social European*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding/social-fund/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Fondul de Coeziune*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding/cohesion-fund/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Gestiunea financiară*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/funding/financial-management/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Glosar*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/what/glossary

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Istoria politicii*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/what/history/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Principii*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/how/principles/

***Comisia Europeană, *Politica regională (Inforegio): Programare și punere în aplicare*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/how/stages-step-by-step/

***Comisia Europeană (2013a), *Guvernanța economică a UE: Reguli economice mai solide pentru gestionarea monedei euro și a Uniunii Economice și Monetare*, Afaceri Economice și Monetare. Disponibil la: <http://bookshop.europa.eu/ro/guvernana-a-economic-a-ue-pbKC0213287/?CatalogCategoryID=TFwKABstS7IAAAEjMYcY4e5K>

***Comisia Europeană (2013b), *Politica de coeziune 2014-2020. Dinamica se intensifică*, Panorama Inforegio, nr. 48. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panorama/pdf/mag48/mag48_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014a), *Investiții pentru locuri de muncă și creștere. Promovarea dezvoltării și a bunei guvernanțe în regiunile și orașele UE*, Al șaselea Raport de coeziune economică, socială și teritorială. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/light_6cr_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014b), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Politică regională*, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/regional_policy_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014c), *Strategii naționale/ regionale de inovare pentru specializarea inteligentă*, Colecția: Politică de coeziune, Martie 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/smart_specialisation_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014d), *Să înțelegem politicile UE: Agenda digitală pentru Europa*, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/digital_agenda_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014e), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Educație, formare, tineret și sport*, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/education_training_youth_and_sport_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014f), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Combaterea schimbărilor climatice*, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/climate_action_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014g), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Întreprinderi*, Oficiul pentru Publicații al UE: Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/enterprise_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014h), *Să înțelegem politicile UE: Buget*, Oficiul European pentru Publicații, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/budget_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014i), *Bugetul UE 2014 pe scurt*, Oficiul European pentru Publicații, Luxemburg. Disponibil la: <http://bookshop.europa.eu/ro/bugetul-ue-2014-pe-scurt-pbKV0113742/>

***Comisia Europeană (2014j), *HORIZON 2020 pe scurt*, Programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii Europene. Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_RO_KI0213413RON.pdf

***Comisia Europeană (2014k), *Introducere în politica de coeziune a UE 2014-2020*, Iunie 2014, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/basic/basic_2014_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014l), *Instrumente financiare în cadrul politicii de coeziune 2014 – 2020*, Colecția Politică de coeziune, Martie 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financiar_instruments_ro.pdf

***Comisia Europeană (2014m), *Politica de coeziune și România*, August 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/cohesion-policy-achievement-and-future-investment/factsheet/romania_ro.pdf

*** Comisia Europeană (2014n), *Rezumatul Acordului de parteneriat cu România, 2014-2020 - Informații generale*, August 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/contracts_grants/pa/partnership-agreement-romania-summary_ro.pdf

*** Comisia Europeană COM (2009) 0512, *Pregătiri pentru viitorul nostru: dezvoltarea unei strategii comune pentru tehnologiile generice esențiale în UE*, Bruxelles, 30.09.2009. Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0512:FIN:EN:PDF>

***Comisia Europeană COM (2010) 2020, *O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*, Bruxelles, 3.03.2010. Disponibil la: http://www.mae.ro/sites/default/files/file/Europa2021/Strategia_Europa_2020.pdf

***Comisia Europeană COM (2010) 546 final, *Inițiativa emblematică a Strategiei Europa 2020: O Uniune a Inovării*, Bruxelles, 6.10.2010. Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0546:FIN:RO:PDF#page=2>

***Comisia Europeană COM (2014) 130 final, *Bilanțul Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*, Bruxelles, 5.03.2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/europe2020stocktaking_ro.pdf

***Comisia Europeană COM(2014) 424/2, *Recomandarea Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2014 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2014*, Bruxelles. Disponibil la: http://www.araco.org/infutile/infirmatiue/2014/csr2014_romania_ro.pdf

***Comisia Europeană (2015a), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Uniunea Economică și Monetară și moneda euro*, Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/emu/flipbook/ro/files/na7012001roc_002.pdf

***Comisia Europeană (2015b), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Zece priorități pentru Europa*, Oficiul pentru Publicații al UE: Luxemburg. Disponibil la: <http://bookshop.europa.eu/ro/zece-priorit-i-pentru-europa-pbNA0115476/?CatalogCategoryID=sciep2OwkgkAAAE.xjhtLxJz>

***Comisia Europeană (2015c), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Cercetare și inovare*, Oficiul pentru Publicații al UE: Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/research_ro.pdf

***Comisia Europeană (2015d), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Energia*, Oficiul pentru Publicații al UE: Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/ener/flipbook/ro/files/energy_ro.pdf

***Comisia Europeană (2015e), *Să înțelegem politicile Uniunii Europene: Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale*, Oficiul pentru Publicații al UE: Luxemburg. Disponibil la: http://europa.eu/pol/pdf/flipbook/ro/employment_ro.pdf

***Comitetul Economic și Social European, *About the Committee* (CESE). Disponibil la: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.about-the-committee>

***Comitetul Regiunilor, *Despre CoR: Prezentare*. Disponibil la: <http://cor.europa.eu/ro/about/Pages/index.aspx>

***Comitetul Regiunilor (2014), *Carta privind guvernarea pe mai multe niveluri în Europa*, Rezoluția V-012. Disponibil la: <http://cor.europa.eu/en/activities/governance/Documents/mlg-charter/ro.pdf>

***Committee of the Regions, *Europe 2020 Monitoring Platform*, Disponibil la: <https://portal.cor.europa.eu/europe2020/Pages/welcome.aspx>

***Consiliul Consultativ pentru Regionalizare (CONREG, 2013), *Fundamentele procesului actual de regionalizare în România – Raportul nr. 1*, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Disponibil la: <http://regionalizare.mdrap.ro/wp-content/uploads/2013/04/Raport-CONREG-I-final.pdf>

***Consiliul UE, *Formațiunea Afaceri Generale a Consiliului* (FAG). Disponibil la: <http://www.consilium.europa.eu/ro/council-eu/configurations/gac/>

Constantin D. L. (2010), *Economie regională. Teorii, modele, politici*, Ed. ASE, București

Cooke, P., Uranga M. și Etxebarria G. (1997), Regional innovation systems: Institutional and organisational dimensions, *Research policy*, Vol. 26, pp. 475-491

Cortright J. și Reamer A. (1998), *Socioeconomic data for understanding your regional economy. A user's guide*, US Department of Commerce

Davies S., Ferry M. și Gross S. (2014), *Policy reform under challenging conditions: Annual Review of Regional Policy in Europe*, EoRPA Paper 14/1. Disponibil la: http://www.eprc.strath.ac.uk/eorpa/Documents/EoRPA_14_Conf/EoRPA%20Paper%2014_1_post-conf.pdf

Dawkins C. (2003), Regional development theory: conceptual foundations, classic works and recent developments, *Journal of Planning Literature*, Vol. 18(2), pp. 131-142

****Dicționar de economie* (2001), Ed. A II-a, Ed. Economică, București

Dijkstra L., Annoni P. și Kozovska K. (2011), *A new regional competitiveness index: theory, methods and findings*, DG Regio, WP no.2/ 2011, Bruxelles. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/work/2011_02_competitiveness.pdf

Dijkstra L. și Poelman H. (2011), *Regional typologies: a compilation*, Regional focus, no. 1/ 2011. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/focus/2011_01_typologies.pdf

Dinu M., Socol C. și Marinaș M. (2004), *Economie europeană: o prezentare sinoptică*, Ed. Economică, București

Dinu M., Socol C. și Marinaș M. (2005), *Mecanisme de convergență și coeziune*, Ed. Economică, București

***Document de poziție al României, Capitolul 21 – *Politică regională și coordonarea instrumentelor structurale*. Disponibil la: <http://www.clr.ro/menu1/Capitole%20negociere/CAP21-DP.pdf>

Drăgan G. și Drăgoi M. C. (2013), *Uniunea Europeană. Etape, instituții, mecanisme*, Ed. ASE, București

Drăgan G., Orban L. și Pascariu G. (2013), *Politica de coeziune a Uniunii Europene: Determinanți, mecanisme, instituții*, Ed. Universitară, București

Dunning J. (1993), Internationalizing Porter's diamond [special issue], *Management International Review*, Vol.2 (33), pp. 8 – 15

Echaudemaison C.D. (coord.) (2012) (trad: N. Ivanciu și C. Dinescu), *Dicționar de economie și științe sociale*, Ed. Niculescu, București

Edquist C. (2005), *Systems of Innovation: Perspectives and Challenges*. In: J. Fagerberg, D. Mowery și R. Nelson (eds), *The Oxford Handbook of Innovation*. Oxford: Oxford University Press, pp. 181-208

***European Commission, *Agriculture and Rural Development*. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/>

***European Commission, *Budget: Multiannual Financial Framework*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/budget/mff/programmes/index_en.cfm#cfsp

***European Commission, *Competition: State Aid*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

*** European Commission, *European Cluster Observatory (ECO)*, Disponibil la: www.clusterobservatory.eu

***European Commission, *Growth: COSME – Europe's Programme for SMEs*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/index_en.htm

***European Commission, *Environment: LIFE Programme*. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/environment/life/about/index.htm#life2014>

***European Commission, *Regional Policy (Inforegio): Evaluations of the 2007 – 2013 Programming Period*, Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/policy/evaluations/ec/2007-2013/#1

***European Commission, *Regional policy (Inforegio): Interreg – European Territorial Cooperation*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/

***European Commission, *Smart Specialization Platform (S3)*. Disponibil la: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

***European Commission (1999), *Sixth periodic report on the Social and Economic situation and the development of the regions of the EU*, Bruxelles, 28.07.1999. Disponibil la: <http://aei.pitt.edu/5712/1/5712.pdf>

***European Commission (2008), *Innovation Clusters in Europe: A statistical analysis and overview of current policy support*, DG Enterprise and Industry Report. Disponibil la: http://www.central2013.eu/fileadmin/user_upload/Downloads/Tools_Resources/Cluster.pdf

***European Commission (2012), *Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation (RIS 3)*, Regional Policy, Mai 2012. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/smart_specialisation/smart_ris3_2012.pdf

*** European Commission (2013a), *Multiannual financial framework 2014 – 2020 and the EU Budget 2014 in figures*. Oficiul pentru Publicații al UE, Luxemburg. Disponibil la: <http://bookshop.europa.eu/en/multiannual-financial-framework-2014-2020-and-eu-budget-2014-pbKV0413055/>

***European Commission (2013b), *Evalsed Sourcebook: Methods and Techniques*, DG Regional and Urban Policy. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2013/

***European Commission (2014), ECO Report: *European Cluster Panorama 2014*, Oct. 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/growth/smes/cluster/observatory/cluster-mapping-services/cluster-mapping/cluster-panorama/index_en.htm

***European Commission (2015a), *Regional Innovation Scoreboard 2014*, Directorate-General for Enterprise and Industry. Disponibil la: <http://bookshop.europa.eu/en/regional-innovation-scoreboard-2014-pbNBBC14001/>

***European Commission (2015b), *RegioStars Awards 2015: Presentation of the finalists*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/projects/regiostars/doc/regiostars/2015/regio_stars_brochure_2015.pdf

****European Cohesion Data*. Disponibil la: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/dataset/2007-2013-Funds-Absorption-Rate/kk86-ceun>

***European Investment Bank, *EIB at a glance*. Disponibil la: <http://www.eib.europa.eu/about/index.htm>

*** *European Quality of Government Index 2010, 2013*. Disponibil la: <https://nicholascharron.wordpress.com/european-quality-of-government-index-eqi/>

*** European Parliament (2007), *Regional disparities and cohesion: What strategies for the future?*, DG for Internal Policies of the Union, Brussels, May 2007. Disponibil la: http://www.europarl.europa.eu/hearings/20070625/regi/study_en.pdf

***Eurostat, *GDP at current market prices by NUTS 2 regions*. Disponibil la: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do>

***Eurostat, *Regional Yearbook and Statistical Atlas*. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/statistical-atlas/gis/viewer/?config=RYP-2015.json>

*** Eurostat (2015a), *Smarter, greener and more inclusive? Indicators to support the Europe 2020 Strategy*, Oficiul de Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6655013/KS-EZ-14-001-EN-N.pdf/a5452f6e-8190-4f30-8996-41b1306f7367>

***Eurostat (2015b), *Eurostat Regional Yearbook 2015*, Oficiul de Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7018888/KS-HA-15-001-EN-N.pdf>

***Eurostat Statistics Explained, *Regional competitiveness statistics*. Disponibil la: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Regional_competitiveness_statistics

Fagerberg J. (2013), *Innovation: a new guide*, TIK WP on Innovation Studies, University of Oslo. Disponibil la: <https://ideas.repec.org/p/tik/inowpp/20131119.html>

***Finanțare.ro (2015), *Pașii necesari înființării unei afaceri cu fonduri europene*, 21 decembrie 2015. Disponibil la: <http://www.finanțare.ro/pasii-necesari-infintarii-unei-afaceri-cu-fonduri-europene.html>

***Finanțare.ro (2016), *Aura Răducu: Am fi avut rata de absorbție de 90-95%, dar proiectele naționale nu respectă toate regulile*, 5 februarie 2016. Disponibil la: <http://www.finanțare.ro/aura-raducu-am-fi-avut-rata-de-absorbtie-90-95-dar-proiectele-nationale-nu-respecta-toate-regulile.html>

Florida R. (1995), *Towards the learning regions*, *Futures*, Vol. 27 (5), pp. 527-536

***Fonduri-structurale.ro (2016), *Greșeli frecvente*. Disponibil la: <http://www.fonduri-structurale.ro/Detaliu.aspx?t=greseli>

Friedman J. (1972), A general theory of polarized development. In *Growth centers in regional economic development*, Niles M. Hansen, ed. New York: Free Press, pp. 82 – 107

Funck D. (2000), *Hard and soft determinants of interregional competition*, în: Batey P.W.J și Friedrich P. (editors) (2000), *Regional Competition*, pp. 66-86, Springer Verlag, Berlin

****Ghid de bune practici în management de proiecte* (2015). Beneficiar: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Disponibil la: http://www.mdrap.ro/userfiles/ghid_MP.pdf

****Ghid de bune practici în management financiar al proiectelor* (2015). Beneficiar: Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Disponibil la: http://www.mdrap.ro/userfiles/ghid_MF.pdf

****Ghidul Solicitantului Condiții Generale POCU 2014-2020*, octombrie 2015. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/images/files/programe/CU/POCU-2014/01.10/GS.CG.POCU.01.10.2015.pdf>

*** *Ghid privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2014 – 2020. Partea I: Egalitatea de șanse și de tratament; Partea a II-a: Dezvoltarea durabilă*. Disponibile la: <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>

Guvernul României și Comisia Europeană (1997), *Carta verde. Politica de dezvoltare regională în România*, Programul Phare, București

***HG nr. 224/2008 privind cadrul general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin PNDR 2007 – 2013

***HG nr. 998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere, completată și modificată prin HG 1149/2008

***HG nr. 1 din 4 ianuarie 2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, publicată în MO Nr. 14 din 8 ianuarie 2013. Disponibil la: http://www.mdrap.ro/userfiles/MDRAP_HG_2013_ianuarie.pdf

***Hotărârea nr. 399/ 2015 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin FEDR, FSE și Fondul de Coeziune 2014 – 2020

Hoover E. și Giarratani F. (1984), *An introduction to regional economics*, Knopf, New York

*** Institutul European din România și Human dynamics (2003), *Politica de dezvoltare regională*, lucrare elaborată în cadrul proiectului Phare RO 0006.18.02 - Formarea funcționarilor publici din administrația locală în afaceri europene și managementul ciclului de proiect, seria Micromonografii - Politici Europene. Disponibil la: http://beta.ier.ro/documente/formare/Politica_regionala.pdf

***Institutul Național de Statistică (INS), *Produsul intern brut (PIB) regional - preturi curente*. Disponibil la: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=CON103A>

***Institutul Național de Statistică (INS), *Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale CAEN 2*. Disponibil la: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo2&lang=ro&context=15>

***Institutul Național de Statistică (2013), *Repere economice și sociale regionale - Statistică teritorială*. Disponibil la: <http://www.insse.ro/cms/files/publicatii/Statistica%20teritoriala/Statistica%20teritoriala%202013.pdf>

Kaldor, N. (1970), The case for regional policies. *Scottish Journal of Political Economy*, Vol. 17(3), pp. 337-48

Krugman P. (1991), *Geography and trade*. Cambridge, MA: MIT Press.

*** Legea nr. 315 din 28/06/2004 Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 577 din 29/06/2004 privind dezvoltarea regională în România

*** Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior. Disponibil la:
http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Munca_Legislatie/actualizare_2015/legea335din2013.pdf

Lucas, R. (1988), On the mechanisms of economic development, *Journal of Monetary Economics*, Vol. 22, pp. 3-42

Marcou G. (2000), *La régionalisation en Europe*, Parlement européen, Working Paper, L-2929, Luxembourg. Disponibil la : <http://www.europarl.europa.eu/workingpapers/regi/pdf/108axx.pdf>

Marcu F. (2000), *Marele Dicționar de Neologisme*, Ed. Saeculum, București;

Martin B. (2012), The evolution of science policy and innovation studies, *Research Policy*, Vol. 41, pp. 1219 - 1239

Martin R. (2004), *A study on the factors of regional competitiveness*, Cambridge Econometrics, Ecorys – NEI & University of Cambridge, Draft Final Report for the European Commission. Disponibil la: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/3cr/competitiveness.pdf

***Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, *Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014 - 2020* (PNDR) 2014RO06RDNP001, 9.02.2016. Disponibil la: <http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/2016/PNDR-2014-2020-versiunea-aprobata-09-februarie-2016.pdf>

***Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, *Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime* (POIM 2014 - 2020), versiunea oficială 1.2, 25 noiembrie 2015. Disponibil la: <http://www.madr.ro/docs/popam/2015/Programul-Operational-pentru-Pescuit-si-Afaceri-Maritime-2014-2020-aprobat-CE.pdf>

***Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, *Regionalizarea și descentralizarea*. Disponibil la: <http://regionalizare.mdrap.ro/>

***Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, *Politica Regională – Concepte*. Disponibil la: <http://www.mdrap.ro/dezvoltare-regionala/politica-de-dezvoltare-regionala>

***Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (2015), *Strategia de dezvoltare teritorială a României: România policentrică 2035 - Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni*. Disponibil la: http://fonduri-structurale.ro/Document_Files/Stiri/00017493/7hctm_Anexe.pdf

***Ministerul Economiei (2013), *Strategia Națională de Export 2014-2020*. Disponibilă la: http://www.minind.ro/strategia_export/SNE_2014_2020.pdf

***Ministerul Economiei (2014), *Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020*, iunie 2014. Disponibil la: http://www.minind.ro/PROPUNERI_LEGISLATIVE/2014/SNC_2014_2020.pdf

***Ministerul Fondurilor Europene:

- *Alocări și Programe*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/images/files/comunicate/2015/15.12/Alocari.programe.2014.2020.pdf>
- *Cadrul instituțional 2014 – 2020*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/images/files/comunicate/2015/15.12/Cadrul.institutional.pdf>
- *Date SMIS privind stadiul proiectelor contractate*. Disponibil la: <http://old.fonduri-ue.ro/baza-de-date-proiecte-contractate>
- *Legislația în domeniul achizițiilor*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/legislatie-nationala#achiziții>
- *Programul Cooperare*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/ro-bg>
- *Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014 – 2020*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/poat-2014>
- *Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 -2020 (POCA) 2014RO05SFOP001 – versiunea 1.2*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/por-2014>
- *Programul Operațional Capital Uman (POCU 2014 – 2020) 20142014RO05M9OP001*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014>
- *Programul Operațional Competitivitate (2014 – 2020 (POC) 2014RO16RFOP001 – versiunea 1.2*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/poc-2014>
- *Program Operational Infrastructură Mare 2014 – 2020 (POIM) 2014RO16M1OP001 – varianta aprobată*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/poim-2014>
- *Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (POR) – varianta actualizată, mai 2015*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/por-2014>
- *Publicații: Realizări românești cu bani europeni. Proiecte de succes finanțate din fonduri structurale și de coeziune*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/files/publicatii/Brosura.3.18.dec.pdf>
- *Publicații: Scrierea și implementarea proiectelor finanțate prin fondurile structurale și de coeziune: Cum finanțăm cu succes un proiect din bani europeni*, Broșură din cadrul proiectului: ”Campanie de informare publică integrată pentru promovarea finanțărilor din instrumente structurale”. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/files/publicatii/Brosura.2.18.dec.pdf>
- ***Ministerul Fondurilor Europene (2016a), *Stadiul absorbției pentru Programele Operaționale 2007 - 2013* la data de 31 ianuarie 2016. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/minister/prezentare>
- ***Ministerul Fondurilor Europene (2016b), *Situația sumelor declarate la CE pe domenii de activitate la data de 14.12.2015*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/images/files/implementare-absorbție/SIT.2015.VAR.5.pdf>
- ***Ministerul Fondurilor Europene (2016c), Conferință de presă: 4 februarie 2016: *Progresul la sfârșitul anului 2015. Indicatori la nivelul temelor prioritare ale CSNR vs Ținte*. Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/images/content/stiri/2016/feb/Conferinta.MFE.feb.2016.pdf>
- ***Ministerul Fondurilor Europene (2016d), *Absorbția – Rezultatele implementării: Lista proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Transport 2007 – 2013*, Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro/>
- ***Ministerul Fondurilor Europene (2016e), *Absorbția – Rezultatele implementării: Lista proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu 2007 – 2013*, Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro>

***Ministerul Fondurilor Europene (2016f), Absorbția – Rezultatele implementării: *Lista proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007 – 2013*, Disponibil la: <http://www.fonduri-ue.ro>

***Ministerul Fondurilor Europene (2016g), *Portofoliul de proiecte POIM la 1 ianuarie 2016*. Disponibil la: http://www.fonduri-ue.ro/images/files/programe/INFRASTRUCTURA/POIM/2016/06.01/Portofoliu_proiecte_POIM_ilista_proiecte_preidentificate_ianuarie_2016.pdf

***Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (2014), *Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014 – 2020*, Disponibil la: http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Munca/2014-DOES/2014-01-31_Anexa1_Strategia_de_Ocupare.pdf

***Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (2015), Comunicat de presă: „*Garanția pentru tineret*”- cel mai amplu program de combatere a șomajului în rândul tinerilor din ultimii 25 ani, 8 aprilie, 2015. Disponibil la: <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/comunicare/comunicate-de-presa/3765-garantia-pentru-tineret-cel-mai-amplu-program-de-combatere-a-somajului-in-randul-tinerilor-din-ultimii-25-ani-8-aprilie-2015>

***Ministerul Tineretului și Sportului (2015), *Strategia Națională în Domeniul Politicii de Tineret 2015 – 2020*. Disponibil la: <http://mts.ro/wp-content/uploads/2015/01/Strategia-tineret-ianuarie-2015.pdf>

Molle W. (2007), *European Cohesion Policy* (Regions and cities), Routledge: London and New York

Moulaert, F. și Sekia, F. (2003), Territorial innovation models: A critical survey, *Regional studies*, Vol. 37.3, pp. 289-302

Niță I., Voicu I., Mihăilescu M., Sima I. și Bărăscu N. (2010), *Uniunea Europeană – structuri și legislație*, Ed. Independența Economică, Pitești

****Noul dicționar explicativ al limbii române* (NODEX, 2002), Ed. Litera Internațional, București

OECD (2002), *Redefining territories: The functional regions*, OECD Publications Service, France, Paris

OECD (2005), *Building competitive regions: strategies and governance*, OECD Publishing, France, Paris

OECD (2007), *Competitive Regional Clusters: National Policy Approaches*, OECD Publishing, Paris

OECD (2009a), *How regions grow. Trends and analysis*, OECD Publishing, Paris.

OECD (2009b), *OECD Reviews of Regional Innovation: Piedmont, Italy*, OECD Publishing, Paris

OECD (2010), *Regional Development Policies in OECD Countries*, OECD Publishing, Paris

OECD (2011), *Regions and innovation policy*, OECD Publishing, Paris

OECD, European Commission și Eurostat (2005), *OSLO Manual*. Disponibil la: <http://www.oecd.org/sti/inno/2367580.pdf>

***OUG nr. 13/ 2015 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice

Perroux, F. (1950), Economic space: Theory and applications. *Quarterly Journal*

of Economics, Vol. 64 (1), pp. 89-104

Pike A., Rodrigues – Pose A. și Tomaney J. (2006), *Local and regional development*, Routledge, UK

***Parlamentul European, *Comisia Dezvoltare Regională (REGI)*. Disponibil la: <http://www.europarl.europa.eu/committees/ro/regi/home.html>

*** Parlamentul European, Fișe tehnice privind Uniunea Europeană: *Nomenclatorul Comun al Unităților Teritoriale de Statistică*. Disponibil la: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/ro/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.1.6.html

***Planul Național de Dezvoltare (PND) 2007 – 2013. Disponibil la: http://www.fonduri-structurale.ro/Document_Files/docutile/00000047/r5dco_PND_2007_2013.pdf

Porter M. (1990), The Competitive Advantage of Nations, *Harvard Business Review*, March – April 1990, pp. 73 – 91

Porter M. (1998a), Cluster and the new economics of competition, *Harvard Business Review*, Boston, Nov. – Dec. 1998, pp. 77 – 90

Porter M. (1998b), *The competitive advantage of nations*, The Free Press, New York, pp. 69-130

Porter M. (2003), The economic performance of regions, *Regional studies*, Vol. 37 (6-7), pp. 549-578

Porter M. (2014), *Reshaping Regional Economic Development: Clusters and Regional Strategy*, Institute for Strategy and Competitiveness and University of Minnesota, Humphrey School of Public Affairs, Minneapolis, MN, September 29, 2014. Disponibil la: [http://www2.hhh.umn.edu/uthinkcache/slpp/regionalities/20140926-US%20Cluster%20Mapping%20Launch-%20FINAL%20FOR%20POSTING%20\(1\).pdf](http://www2.hhh.umn.edu/uthinkcache/slpp/regionalities/20140926-US%20Cluster%20Mapping%20Launch-%20FINAL%20FOR%20POSTING%20(1).pdf)

Puiu O., Dumitrescu S. și Marin G. (2006), *Economie mondială*, Ed. Independența Economică, Pitești;

Puiu O., Voicu I., Voiculeț A. și Răcășan M. (2010), *Economie și organizații mondiale – Curs aplicativ*, Ed. Independența Economică, Pitești

Radu L. (2012), *Criza economică în Uniunea Europeană. O perspectivă comunicățională*, Ed. Comunicare.ro, București

***Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS)

*** Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o Grupare Europeană de Cooperare Teritorială (GECT)

***Regulamentul (UE) nr. 126/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI)

***Regulamentul UE Nr. 1303/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

***Regulamentul (UE) Nr. 1305/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)

***Regulamentul (UE) Nr. 508/ 2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)

***Regulamentul (UE) nr. 1301/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

***Regulamentul (UE) nr. 1299/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului European de Dezvoltare Regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

***Regulamentul (UE) nr. 1304/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul Social European

***Regulamentul (UE) nr. 1300/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de Coeziune

***Rețeaua Națională de Ajutor de Stat (2015), *Ghid privind ajutorul de stat. Manual de curs*. Disponibil la: <http://www.ajutordestat.ro/?pag=164>

Ricq C. (1982), La region: espace institutionnel et espace d'identité, *Espaces et Sociétés*, Vol. 41, Editions Anthropos, pp.113-129

Romer, P. (1986), Increasing returns and long-run growth. *Journal of Political Economy*, Vol. 94(5), pp. 1002-1037

Romer, P. (1990), Endogenous technological change, *Journal of Political Economy*, Vol.98: S71–102

Rostow W. (1960), *The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto*. Cambridge: Cambridge University Press

Saxenian A. (1994), *Regional Advantage: Culture and Competition in Silicon Valley and Route 128*, Harvard University Press: Cambridge, MA

***Site-ul oficial al Uniunii Europene, *Despre UE: Țări (Hartă)*. Disponibil la: http://europa.eu/about-eu/countries/index_ro.htm#goto_4

Solow, R. (1956), A contribution to the theory of economic growth. *Quarterly Journal of Economics* Vol. 70 (1), pp. 65-94

Stimson, R. J., Stough R. R. și Roberts B. H., (2006), *Regional Economic Development: Analysis and Planning Strategy*, Revised Edition., Berlin, Springer

***Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014 – 2020, aprilie 2014. Disponibil la: http://www.research.ro/uploads/politici-cd/strategia-cdi-2014-2020/strategia-cdi-2020_-proiect-hg.pdf

***Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 (2013), Draft, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, București. Disponibil la: <http://www.inforegio.ro/images/programare2014-2020/Strategia%20Nationala%20Dezvoltare%20Regionala%20-%20iulie%202013.pdf>

***Structural Consulting Group (2011), *97 IMM-uri din 100 au avut probleme în accesarea de fonduri UE*, 21 februarie 2011. Disponibil la: <http://www.fonduri-structurale.ro/detalii.aspx?eID=8735&t=Stiri>

Swan, T. (1956), Economic growth and capital accumulation. *Economic Record*, Vol. 32(44), pp. 334-361

***The Cities Alliance (2007), *Understanding your local economy. A resource guide for cities*. US, Washington DC

****Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene* (1957). Disponibil la: <http://www.institutiieuropene.ro/article/3451/Tratatul-de-la-Roma/1>

****Tratatul privind Uniunea Europeană* (versiune consolidată, 2012), JO C 326, 26.10.2012, Disponibil la: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/c_32620121026ro.pdf

****Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene* (versiune consolidată, 2012), JO C 326, 26.10.2012, Disponibil la: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/c_32620121026ro.pdf

*** World Commission on Environment and Development (1987), *Our Common Future*, Oxford University Press, New York. Disponibil la: <http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf>

Williams M. (2012), *The Principles of Project Management*. Pdf. Disponibil la: http://dbmanagement.info/Books/MIX/12-The_principles_of_Project_Management.pdf

Williamson J.G. (1965), Regional Inequality and the Process of National Development: a description of patterns, *Economic Development and Cultural Change*, Vol. 13 (4), pp. 1-84

***World Economic Forum (2016). *The Global Competitiveness Report 2015–2016*. Disponibil la: http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf